

ఉపాధ్యాయుని అదనపు సమాచార తీయారి

9వ తరగతి

పాఠ్యాంశాల వారి లఘు పరిక్షలు

మరియు ప్రాజెక్టులు

ఇందులో దీనితో బాటుగా సమకూర్చునవి

సంకలనం : కవితాశిరోమణి పంతుల వెంకట రాధాకృష్ణ (పరాక్రి)

For Telugu Materiel Visit Telugu Pandita Darishini WebSite : <http://teluguteachers-parakri.blogspot.in>

ACADEMIC MODULE (సంవత్సరీక ప్రణాళిక)

Class: IX

Subj: Telugu

	మాసము	క్రమ సంఖ్య	బోధించే పాఠము	అవసరమైన కాలాంశము	అవసరమైన వనరులు /సామాగ్రి	పోషింపబడు పనులు
u n i t 1	జూన్	1	శాంతికాండ	12	శబ్దాలంకారములు	ప్రపంచశాంతి కోసం కృషి చేసిన వ్యక్తులు/చిత్రపటాలు
	జూలై	2	స్వభావ	12	అర్థాలంకారములు	తెలుగు భాష గొప్పతనం
		3	స్వామి వివేకానంద(ఉ)	4	సంస్కృత సంద్యులు	-----
u n i t 2	ఆగష్టు	4	శివతాండవం	10	తెలుగు సంద్యులు	జానపద కళలు వివరములు
		5	ప్రేరణ	6	కర్మధారయ సమాసం	శాస్త్రవేత్తల గూర్చి వ్యాసం
	సెప్టెంబరు	6	వద్యరత్నాలు	10	సమాసప్రకరణం	నీతి పద్యాల సేకరణ
		7	సావిత్రిబాయిని (ఉ)	4	సామెతలు	-----
		8	నేనెరిగిన బూర్గుల (ఉ)	6	జాతీయాలు	సత్యవాక్కు సొంత కథ
u n i t 3	అక్టోబరు	9	ప్రబోధం	10	అపరిత వద్యం/గద్యం	సుప్రసిద్ధ స్త్రీలు
	నవంబరు	10	అడినమాట	12	అలంకారప్రకరణం	పాఠ్యాంశ కవుల పట్టిక
		11	చూడడమనే కళ	6	కర్తరికర్మణ వాక్యాలు	పక్షులు జంతువుల ప్రత్యేక లక్షణాల పట్టిక
	డిసెంబర్	12	గిడుగు వేంకట రామమూర్తి (ఉ)	4	ప్రత్యక్ష పరోక్ష కథనం	-----
		13	బతుకు పుస్తకం	6	సంఘటనాక్రమము	వీతిక / ముందుమాట రాయడం ఏలా ?
u n i t 4	జనవరి	14	భూమి పుత్తుడు	8	ఛందోప్రకరణం	భూమి పుత్తుడు ఇంటర్వ్యూ
	ఫిబ్రవరి	15	ధర్మదీక్ష	8	సంధిప్రకరణం	వ్యావసాయ అధికారికి లేఖ
	మార్చి	16	ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి (ఉ)	4	గ్రంథికవ్యవహార బాషలు	జాతీయాల సేకరణ
		17	ధృవతారలు (ఉ)	4	అలంకారప్రకరణం	సామెతల సేకరణ
	ఏప్రిల్	--	పునర్విమర్శ	---	మాత్రా ఛందస్సు	-----

Signature of the Teacher

Signature of the HeadMaster

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	శాంతికాంక్ష	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. యుద్ధాల వల్ల కలిగే నష్టాలు అనర్థాలు చెప్పండి ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ - 10M</p> <p>Q. ధర్మరాజు శాంతి వచనాలను సొంతమాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. శాంతి అవశ్యకతను తెలియ జేసేలా కరపత్రము రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> శుభంబైన ----- దీర్ఘవైర వృత్తి ----- సొంత వాక్యాలు రాయండి. ఉత్పలమాల పద్యలక్షణములను రాయండి ? మహాత్మ -----అదేమి----- సంధి విడదీసి సంధి పేరు రాయండి ? పున్యభూమి----- కురువృద్ధుడు----- సమాసమును రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 1 నోబెల్ శాంతి బహుమతి విజేతలు

Q. ప్రపంచ శాంతి గూర్చి కృషి చేసిన నోబెల్ శాంతి బహుమతి విజేతలను ప్రదర్శించండి ?

స్వీడన్ కు చెందిన నోబెల్ బహుమతి గురించి ప్రపంచమంతటకీ తెలుసు . 1833లో స్టాక్ హోమ్ లో జన్మించి, 1896 డిసెంబర్ 10న శాన్ రెమోలో మరణించిన ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ వీలునామాను అనుసరించి . స్థాపించబడింది "ది నోబెల్ ఫౌండేషన్" 1895లో నవంబర్ 27న వ్రాసిన వీలునామా ద్వారా ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ తన యావదాస్తిని 30 మిలియన్ క్రొనలకు మించినది 19.40 క్రొనలకు ఒక స్టాక్ హోమ్ సమానం అని నిర్ణయించుకుని అంతకుముందు . ఒక నిధికి చట్టపూర్వకంగా వ్రాసిన ఇచ్చారు (సంవత్సరాలలో మానవాళికి అత్యంత ఉపయోగకరమైన సేవలందించిన వారికి ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించాలని ఆ శాసనంలో వ్రాశారు. వడ్డీని ఐదు సమాన . లో అత్యంత ముఖ్యమైన పరిశోధనకాని ఫిజిక్స్ , భౌతిక శాస్త్రం విభజించి ఈ క్రింది విధంగా కేటాయించారు, ఆవిష్కరణకాని చేసినవారికి ఒక భాగం, రసాయనిక శాస్త్రంలో పరిశోధన లేక అభివృద్ధి సాధించిన వారికి ఒక భాగం, శరీర ధర్మ శాస్త్రం లేక ప్రైవేట్ శాస్త్రంలో అత్యంత ప్రాముఖ్యం గల పరిశోధన చేసిన వారికి ఒక భాగం, సాంస్కృతిక రంగంలో ఆదర్శవాద ధోరణిలో విశిష్టమైన, విలక్షణమైన రచన చేసిన వ్యక్తికి ఒక భాగం, శాంతి సంఘాలు స్థాపించి, శాంతి కోసం ఉద్యమించి, స్థానిక సైన్యాలను తగ్గించటమో, రద్దు చేయడమో చేయాలని ప్రచారం చేసి, వివిధ దేశాల మధ్య శాంతిని సాధించడానికి అత్యంత దోహదం చేసే ఒక భాగం ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. టెర్మా వాన్ సుట్టర్ అనే మహిళా ప్రభావం వల్ల నోబెల్ శాంతి బహుమతిని నెలకొల్పబడింది . ఈ గొప్ప వనిత గురించిన వివరాలు కూడా ఆసక్తి కలిగిస్తాయి . 1876లో ఫ్రాంకో ఒక - ఆయనకు వచ్చిన జవాబుల్లో ఒకటి . పరిశ్రమల యుద్ధం ముగిసిన తరువాత నోబెల్ తనకోక స్త్రీ సహచరి కావాలని వియన్నా పత్రికలో ప్రకటించాడు - వివాహ ఒప్పందం అనేది . గా ప్రఖ్యాతి చెందింది అనంతరం ఈమె టెర్మా వాన్ సుట్టర్ . కే నుండి వచ్చిందియువతి టెర్మా కిన్ జరగకపోయినా వీరిద్దరి మధ్య యుద్ధ సమయంలో లక్ష్య సాధకుడు మరియు ప్రపంచ శాంతి కోసం ఉద్యమించిన టెర్మా వీరిద్దరి మధ్య ఏర్పడిన స్నేహ సంబంధం నోబెల్ జీవించి ఉన్నంత కాలం - పట్టమహిషి సుట్టర్ ప్రభావం వల్ల మారణాయుధాల మాజీ తయారీదారుడు తన వ్యక్తిగత అభిరుచులకు . సాగిపోయింది విరుద్ధంగా ప్రపంచ శాంతి సిద్ధాంతం కోసం పోరాడే యోధుడై, తన యావదాస్తిని 33,000,000 క్రొనలకు పైగా మానవాళి సంతోషం కార్యకలాపాలకు వినియోగించుకోవడానికి . 1986 డిసెంబర్ 10న నోబెల్ మరణించాడు అతని ఆపార సంపదన వచ్చే వడ్డీని ఫిజిక్స్ , కెమిస్ట్రీ, ప్రైవేట్, సాంస్కృతికం, విశ్వశాంతి రంగాలలో అత్యున్నత పరిశోధన, సేవలు చేసినవారికి అందించమని వ్రాసిన వీలునామా చదివి ప్రపంచం ఆశ్చర్యపరచకపోయింది . 1905లో టెర్మా వాన్ సుట్టర్ కు నోబెల్ శాంతి బహుమతి ప్రకటించారు ఈ గౌరవానికి కాక . ఆమె తన జీవితాన్నంత . మరింత గొప్ప గౌరవానికి కూడా ఆమె పాత్రురాలయ్యింది ప్రపంచ శాంతి కోసం ధారపోయటమే కాక ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ కు కూడా ఒప్పించగలిగింది . "నోబెల్ బహుమతుల సంస్థ" తత్ఫలితంగా ఏర్పడింది ఘనత వహించిన . ప్రపంచ దేశాలలో శాంతిని నెలకొల్పడానికి ఎందరో మహనీయులు కృషి చేశారు తమ శాంతి సందేశాలను అన్ని దేశాలకు పంచి నోబెల్ శాంతి విజేతలు . కూడా అయినారు . వారిలో అతి ముఖ్యులు ఎవరో వారి వివరములు క్రింద పొందు పరుచుచున్నాను .

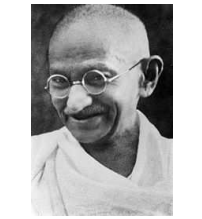

ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్

నోబెల్ బహుమతి

ఇది ప్రపంచంలోని అనేకులకు వచ్చే ఇంకొక సందేశం . 1937, 1938, 1939, 1947 సంవత్సరాలలో మహాత్మా గాంధీ పేరు నోబెల్ శాంతి బహుమతి కోసం ప్రతిపాదించడం జరిగింది . 1937లోను, అటు తరువాత కొంతకాలం పాటు ఆయన అను చరులకే అర్హం కాని ఆయన సిద్ధాంతాలున్నాయని నోబెల్ కమిటీవారు ఆయన పేరును తుది జాబితాలో చేర్చలేదు . 1947లో పాకిస్తాన్ ఏర్పాటు విషయంలో వివాదాలు చోటు చేసుకున్న సందర్భంలో ఆయనకు అవాస్తవ ఇవ్వకూడదని కమిటీ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది . 1948లో నోబెల్ శాంతి బహుమతి కోసం మహాత్మా గాంధీని ఎంపిక చేశారు అయితే ఆయన ఆ సంవత్సరం జనవరి .30వ తేదీన తుపాకి గండ్లకు బలి అయినారు . పట్టో ఉన్న నియమం ప్రకారం కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలోనే మరణించిన వ్యక్తులకు నోబెల్ బహుమతులు ప్రకటించాలనేది నిబంధన బహుమతి ఎవరికి అందజేయాలో నోబెల్ . మరణ విల్లును ఆయన వ్రాయలేదు . గాంధీ ఒక సంస్థకు ప్రతినిధి కాదు . సంస్థకు తెలియకపోవడంతో ప్రతిపాదన విరమించుకోబడింది అంతేగాని కొందరు . శాంతి బహుమతి ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు ఆ సంవత్సరం నోబెల్ ఒక అల్లులు ఎవ్వరూ లేకపోవడంతో . వారికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం నడపటం వలన అపహించినట్లుగా ఆయన బ్రిటిష్, తెల్లవారికి వ్యతిరేకంగా నల్ల వారి తరపున ఉద్యమాలకు నాయకత్వం వహించటం వలన మహాత్మా గాంధీకి నోబెల్ బహుమతి ఇవ్వలేదనే వాదం సరియైనది కాదు ఇలా ఈ బహుమతుల మీద ఎన్నో ప్రశ్నలకు ., ఎన్నో విమర్శలు.

మార్టిన్ లూథర్ కింగ్-1964

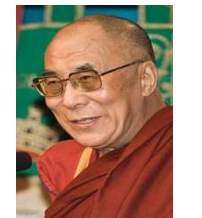
ప్రజాస్వామ్యానికి మేలిమి బంగారంగా అమెరికా గర్వంగా చెప్పుకోవచ్చు గానీ, నల్లజాతిపై తెల్లదేశం పాలన దౌర్జన్యం, దుర్మార్గాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించి పోరాడిన అమెరికన్ సంఘసంస్కర్త, నీగ్రోజాతి పోరాడుతున్న కోసం ఎడతెగకుండా ఉద్యమం నడిపిన మహనీయుడు మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ అమెరికాలోని అట్లాంటాలో . 1929 జనవరి 15న మైకేల్ లూథర్ కింగ్ జన్మించాడు ముఖ్యత రెవరెండ్ . గురు సంతానంలో ఆయన రెండవకుమారుడు బ్రౌన్స్ పింట్లు మత విప్లవ నాయకుడు . 'మార్టిన్ లూథర్ కింగ్' మైకేల్ తండ్రికి ఆదర్శప్రాయుడు తోట వ్రాసిన . గా మార్క్సిస్టులకు లూథర్ పేరును మార్గ్వితన కుమారుడు అంతటివాడు కావాలని అతని ఆరవ ఏట మైకేల్ . 'సివిల్ డిస్ టెంట్ యన్స్' ను 1944లో చదివి ప్రభావితమయ్యారు కాలేజీ నుంచి హాస్ మోర్ . 1948లో సోషియాలిజ్ట్ డిగ్రీ, చెస్టర్ లోన్ క్రొజ్ థియోలాజికల్ సెమినరీలో చేరి 1951లో డిగ్రీ తీసుకున్నాక, గాంధీజీ అహింస సిద్ధాంతాలు మార్గ్విన్ లూథర్ కింగ్ నవ్వాయి . 1953లో క్రొజ్టాస్కాల్డ్ అనే మహిళను పెళ్ళిచేసుకున్నాడు . 1954లోనే తనలో రేకెత్తిన ఆలోచనలకూ, ఆకాంక్షలకూ కార్యరూపం ఇవ్వాలంటే చరచలో పనిచేయడమే శ్రేయస్కరమని 1955లో చదువుకు స్వస్తి పలికి మౌంట్ గేముర్ చరచలో మతాచార్య పదవి చేపట్టాడు ఇదే ఏడాది బోస్టన్ . కిలూధర్ ను మార్గ్విన్ యూనివర్సిటీ నుంచి డాక్టరేట్ గా పొందారు . 1964లో నోబెల్ శాంతి బహుమతి తన 35వటం అందుకున్న ట్యాగ్ శిలి.

అగ్నేని గొంట్లో బొజ్జిచ్చు) గొంట్లో అనే పదానికి ఆగష్టు (అల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ భాషలో గులాబీ మొగ్గ అని అర్థం "26, 1910, ఉన్నట్, ఒట్టో మన్ సామ్రాజ్యం (ఇప్పుడు స్లోవేనియా, మాస్ డోనియా) యొక్క ముఖ్య పట్టణంలో జన్మించాడు ఆమె . ఆగష్టు 26 న జన్మించినప్పటికీ, క్రైస్తవమతం స్వీకరించిన ఆగష్టు 27, ను తన నిజమైన జన్మదినంగా భావించే వారు . ఈమె తండ్రి అల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ రాజకీయాలలో పాల్గొనేవారు . ఆమె అల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ ని స్కోడర్ చెందిన నికల్ ధర్మం డ్రాన బొజ్జిచ్చు దంపతుల ఆఖరి సంతానం 1919 లో, అగ్నేని కు ఎనిమిది సంవత్సరాల వయస్సున్నప్పుడు, స్లోవేనియా అల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ నుండి తొలగించే నిర్ణయం తీసుకున్న ఒక రాజకీయ సమావేశం తరువాత ఆమె తండ్రి జబ్బుపడి మరణించాడు ఆ సమయంలో . ఆమె ఆగష్టు . ఒట్టో మన్ సామ్రాజ్యంలో నున్న 26, 1910, న జన్మించి నప్పటికీ తాను మతం స్వీకరించిన ఆగష్టు 27, 1910, న తన . గా భావించారు "నిజమైన పుట్టిన రోజు" కొన్ని విధాలు ఆమె తండ్రి చనిపోయే నాటికి ఆమె వయస్సు 10 సంవత్సరాలని తెలిపినప్పటికీ, ఆమె నోడరుని ఇంటర్వ్యూ ద్వారా, వాటికన్ పత్రాల ద్వారా ఆమె వయస్సు ఎనిమిది సంవత్సరాలు ఉండవచ్చని తెలుస్తూంది తల ఆమె తండ్రి మరణం తరువా . ఆమెను రోమన్ కథలిక్ గా పెండ్లంబున గ్రాఫ్ క్లాస్ చే రెండుపదిసేపటికి ప్రకారం ఆమె తన బాల్యం లోనే . మతపరమాలకు జీవిత కథలపట్ల వారి సేవల పట్ల ఆకర్షించబడ్డారు, 12 సంవత్సరాల వయసు వచ్చేసరికి తన జీవితాన్ని మతానికి అంకితం చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు . 18 సంవత్సరాల వయసులో ఇల్లు వదిలి స్వీస్ టర్న్ అఫ్ రోడ్ లో అనే ప్రధానకుల సంఘంలో చేరాడు తరువాతి కాలంలో తన తల్లిని కాని ., నోడరుని కానీ కలవలేదు.

మదర్ థెరీసా-1979

దల్లైలామా (తంగ్ల Dalai Lama) పేరు చెబితే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది బోధకుల హృదయాల పూజ్య భావంతో బరువెక్కుతాయి దల్లైలామా బుద్ధుల మత గురువే కాదు . ప్రవాస టిబెట్ ప్రభుత్వానికి అధినేత కూడా . అహింసాయంత్రంగా టిబెట్ స్వాతంత్ర్యం కోసం పట్టె పల్కుగా పోరాడుతున్నాడు . 1933 లో 13వ దల్లైలామా నిర్వాణం తరువాత ఆయన 1935 జూలై 6 తేదీన ఉత్తర టిబెట్ లోని డక్కర్ లో పుట్టాడు నాలుగేళ్ళకే బోధ సన్యాసిగా మారిన తొండవ తరువాత . ఆయన అసలు పేరు లామోన్ తొండవ . 14 వ దల్లైలామా గా అవతరించాడు . చైనా టిబెట్ ని ఆక్రమించి, అక్కడ నుంచి దల్లైలామా ని వెళ్ళగొట్టడం తో 1959 నుంచి ఆయన భారతదేశంలో శరణార్థి గా ఉంటున్నాడు హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం . లోని ధర్మశాల కి తొమ్మిది కిలోమీటర్ల దూరంలోని ఎత్తైన కొండల మీద మెక్లడ్ గంజ్ లో ఆయన భవనం ఉంది . ఆ భవనం లో ఉండే ఆలయం లో భక్తులకు దర్శనం ఇస్తుంటాడు . దల్లైలామా లామోన్ అంక ఆయన అవతారకేతరుని పునర్జన్మలని బోధించే సమ్మతం దల్లైలామా మరణం ., మర్యాద ఇంక చోట పుట్టి, మర్యాద దల్లైలామాగా పగ్గాలు చేపడతాడని బోధించు విశ్వాసం . మహాత్మా గాంధీ మార్గంలో టిబెట్ స్వర్ణం కోసం పోరాడుతున్న దల్లైలామా కి నోబెల్ శాంతి బహుమతి కూడా లభించింది.

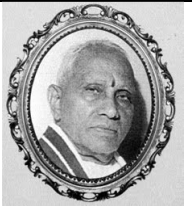

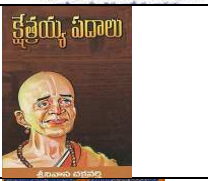
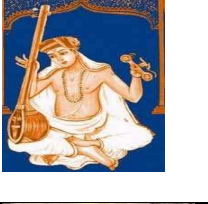

దల్లైలామా-1989

<p>ఆంగ్ల సాన్ సూక్ 1945 జూన్ మాసంలో జన్మించిందిఆమె .ఆమె బర్మాదేశ ప్రతిపక్షనాయకురాలు . బర్మాలో ప్రముఖ రాజకీయవాది మరియు చైర్ (ఎస్ ఎల్ డి) " నేషనల్ లీగ్ ఫర్ డెమాక్రసీ" .పురస్కారాలు 1990 జనరల్ ఎన్నికలలో ఎస్ ఎల్ డి 59% ఓట్లను, 81% (మొత్తం 485 స్థానాలలో 382 స్థానాలుఅయినప్పటికీ ఆమెను ఎన్నికలకు .పార్లమెంట్ స్థానాలను గెలుచుకుంది (ఆమె .ముందే బర్మా ప్రభుత్వం గృహనిర్వహణలో ఉండింది1987 నుండి 2010లో విడుదల అయ్యేవరకూ దాదాపు 15 సంవత్సరాలకాలం గృహనిర్వహణలోనే ఉండబడిందిఆమె . ప్రపంచంలో ప్రముఖ రాజకీయజైదీగా గుర్తించబడింది</p> <p>సూక్ 1990లో స్వతంత్ర భావాల కొరకు రాష్ట్రో మరయు పార్టీవీ పురస్కారం అందుకున్నది .1991లో నేబుల్ బహుమతి అందుకున్నదిభారత ప్రభుత్వం అంతర్జాతీయ అవగాహన కొరకు . ఆమెకు జవహర్ లాల్ పురస్కారం ఇచ్చిందివెనుజలా ప్రభుత్వం ఆమెకు .పురస్కారం ఇచ్చి గౌరవించింది " సైమన్ బోలీవర్ "2007 లో కెనడా ప్రభుత్వం ఆమెకు గౌరవ పౌరసత్వం ఇచ్చి గౌరవించింది .కెనడా నుండి ఈ గౌరవాన్ని అందుకున్న వారిలో ఆమె నాలుగవది .2011లో ఆమె వాలెన్ బర్గ్ పతకం అందుకున్నది .2012 సెప్టెంబర్ 19 తేదీన ఆంగ్ల కై సూక్ కాంగ్రెస్ బంగరు పతకం అధ్యక్షుని స్వాతంత్ర్య పతకంతో చేర్చి అందుకున్నదిఇద.ః సంయుక్తరాష్ట్రాల పురస్కారాలలో అత్యుత్తమమైనది.</p>	 <p>అంగ్ సాన్ సూక్-1991</p>
<p>రిగోబర్తా మేంచూ (Rigoberta Menchú) నోబెల్ బహుమతి పొందిన మహిళ ఈమెను .130 మంది ప్రత్యర్థుల లోంచి ఎంపికచేశారుఆయుధాలు . లేకుండా శాంతియుతంగా ప్రజల అధికార కోసం ఆందోళన జరిపారు.</p> <p>ఈమె గ్యాట్టేమాలా లోని మాయాస్ భారతీయుల 22 సమూహాలలో ఒక సమూహమైన క్వీచే లోని సభ్యురాలు గ్యాట్టేమాలాలోని ఒక కోటి జనాభాలో .60-80 శాతం మంది మాయాస్ భారతీయులదేగ్యాట్టేమాలా జాతి నేత విసిందే మేంచూ తొమ్మిది మంది సంతానంలో ఆ .ందరికంటే చిన్నవారుఆమె తల్లి .</p> <p>రిగోబర్తా .జోనా మేంచు ఒక మిడ్ వైస్1959లో చిమేల్ గ్రామంలో జన్మించింది.</p>	 <p>రిగోబర్తా మేంచూ-1992</p>
<p>నెల్సన్ రోలిహ్లాహ్లా మండేలా (ఆంగ్లం Nelson Rolihlahla Mandela, (18 జూలై, 1918 - డిసెంబర్ 5, 2013) దక్షిణాఫ్రికా మాజీ అధ్యక్షుడుఆ దేశానికి పూర్తి స్థాయి . ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికైన మొట్టమొదటి నాయకుడుఅధ్యక్షుడు కాకమునుపు ఇతను జాతి వివక్ష వ్యతిరేఖ ఉద్యమ కారుడు మరియు . ఆఫ్రికన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ కు, దానికి సాయుధ విభాగం అయిన జాతి వివక్షకు వ్యతిరేకంగా జరిపిన పోరాటంలో జరిగిన ఒక మారణకాండకు సంబంధించి .కు అధ్యక్షుడు"ఉంకోటో విసిత్వే"27 సంవత్సరాల పాటు అనే దీర్ఘపాటి జైలు "రోబెన్" . శిక్షననుభవించాడు20వ శతాబ్దపు అత్యంత ప్రసిద్ధులైన ప్రపంచ నాయకులలో ఒకడు. నల్లజాతి సూరీడు అని పిలువబడుతూ వ్యాపారంలో ఈయనను గురించి వర్ణించారుజాతి వివక్షతకు . వ్యతిరేకంగా జరిపే పోరాటాలకు, వర్గ సమానతకు నెల్సన్ మండేలా సంకేతంగా నిలిచాడు.</p> <p>మహాత్మా గాంధీ బోధించిన శాంతియుత విధానాలు, అహింస, శత్రువును సంస్కారయుతంగా ఎదుర్కోనే పద్ధతి తనకు ఎంతో స్ఫూర్తినిచ్చాయని మండేలా పెక్కుమార్లు చెప్పాడుభారత దేశం . మండేలాను1990 లో 'భారత రత్న', జవహర్ లాల్ నెహ్రూ అంతర్జాతీయ సయోధ్య బహుమతితో సత్కరించింది. భారత దేశం నుండి మండేలాకు ఎంతో సమర్థన లభించింది . ప్రపంచవ్యాప్తంగా అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా పోరాడే కోట్ల మంది ప్రజలకు మండేలా ఒక ప్రతీకగా మారారుపశ్చిమ దేశాలు కూడా హక్కుల ఉద్యమ కారులైన అబ్రహం లింకన్ ., మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ లతో సమానంగా ఆయన్ను గౌరవిస్తున్నాయిహింసా మార్గంలో ప్రారంభించిన ఉద్యమాన్ని గాంధేయ మార్గంలోకి ఆయన మలచుకున్న తీరు ఆయనకు దక్షిణాఫ్రికా . గాంధీగా పేరు తెచ్చిందిశాంతి బహుమతితో అంతర్జాతీయ సమాజం ఆయన్ను గౌరవించుకొగా నోబెల్ ., 1990లో అత్యున్నత పౌర పురస్కారం భారతరత్న ఇచ్చి భారతీయ సమాజం తనను తాను గౌరవించుకుంది మండేలా డిసెంబర్.5, 2013 న మరణించారు.</p>	 <p>నెల్సన్ మండేలా -1993</p>
<p>1938, ఏప్రిల్ 8 న ఘనా లోని కుమాసిలో జన్మించిన కోఫి అన్నన్ (Kofi Atta Annan) ఐక్యరాజ్య సమితి యొక్క మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి తిశితను ఐక్య రాజ్య సమి .7 వ ప్రధాన కార్యదర్శి. ఆఫ్రికా ఖండం నుంచి ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నికైన మొట్టమొదటి నల్లజాతీయుడురెండు సార్లు ఎన్నికై . 1997, జనవరి 1 నుంచి పదేళ్ళపాటు ఆ పదవిలో కొనసాగినాడు. 2001 లో ఇతడికి నోబెల్ శాంతి బహుమతి లభించింది.</p> <p>ఘనా లోని కుమాసిలో జన్మించిన ఇతడు ఉన్నత విద్య అమెరికా లో అభ్యసించాడు. 1961 లో డిగ్రీ , 1972 లో మేనేజ్మెంట్ లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ పూర్తిచేశాడు. 1962 లో బడ్జెట్ అధికారిగా అన్నన్ ఐక్యరాజ్య సమితి లో ప్రవేశించాడు. 1987-92 కాలంలో సహాయ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేశాడు. 1997 లో తొలిసారి ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యదర్శిగా బోత్రోస్ టోట్రిస్ ఫులీ నుంచి బాధ్యతలు చేపట్టినాడు .5 సంవత్సరాల పదవీ కాలం అనంతరం రెండో పర్యాయం మళ్ళీ ఎన్నికై 2002 నుంచి మరో ఐదేళ్ళు పనిచేసి, ప్రస్తుత ప్రధాన కార్యదర్శి బాన్ కి మూన్యు అధికారం అప్పగించాడు.</p>	 <p>కోఫి అన్నన్ -2001</p>
<p>అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల్లోని హవాయిలో ఉన్న హోనోలూలులో కాపిటలానీ మెటర్నిటీ & గ్రెనకాలాజికల్ హాస్పిటల్లో బరాక్ ఒబామా జన్మించారు, ఆయన తల్లి స్టాన్లీ ఎస్ డన్లమ్ కాన్యాన్, వివిటాకు చెందిన ఆధిపత్య ఆంగ్ల సంకీర్తిలో జన్మించిన అమెరికా జాతీయురాలు, తండ్రి బరాక్ ఒబామా, సీనియర్ కెన్యా కాలనీలోని నైజా ప్రావిన్స్ లో ఉన్న నైగోమా కోగెలో ప్రాంతానికి చెందిన ఒక లువోహవాయిలో జన్మించి అమెరికా అధ్యక్ష పగ్గాలు చేపట్టిన తొలి వ్యక్తిగా .</p> <p>.ఒబామా గుర్తింపు పొందారు 1960లో మనేవాలోని హవాయి విశ్వవిద్యాలయంలో రష్యా భాష నేర్చుకునే తరగతిలో ఒబామా తల్లిదండ్రులు తొలిసారి కలుసుకున్నారు, ఇక్కడ ఒబామా తండ్రి విదేశీ విద్యార్థిగా స్కాలర్ షిప్ తో చదువుకున్నారు. ఈ జంట ఫిబ్రవరి 2, 1961న వివాహం చేసుకుంది, ఆ తరువాత అదే ఏడాది బరాక్ జన్మించారుబరాక్ ఒబామాకు రెండేళ్ల వయస్సులో అతని తల్లిదండ్రులు విడిపోయారు ., 1964లో వారు విడాకులు కూడా తీసుకున్నారు. ఒబామా సీనియర్ మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకొని, కెన్యాకు తిరిగి వెళ్లారు, బరాక్ ను చూసేందుకు అతని తండ్రి ఒక్కసారి మాత్రమే . 1982లో జరిగిన ఒక వాహన ప్రమాదంలో ఒబామా సీనియర్ మరణించారు .</p>	 <p>బరాక్ ఒబామా-2009</p>
<p>భారత్, పాకిస్తాన్లకు చెందిన ప్రముఖ బాలల హక్కుల కార్యకర్తలు కైలాస్ సత్యార్థి(60), మలాలా యూసఫ్ జాయ్)17)లు బుధవారం ప్రతిష్టాత్మక నోబెల్ శాంతి బహుమతి అందుకోనున్నారు నార్వే రాజధాని ఓస్లోలో జరిగే కార్యక్రమంలో వీరికి సంయుక్తంగా బహుమతిని .ప్రధానం చేయనున్నారబహుమతి కింద వీరికి నోబెల్ పతకం ., ప్రశంసాపత్రం, 1.1 మిలియన్ డాలర్ల .రూ)6.1 కోట్లుఅవార్డును .నగదు చెరిసగం అందజేస్తారు (స్వీకరించడానికి సత్యార్థి తన భార్య సుమేధ, కుమారుడు, కోడలు, కూతురుతో సహా నోమవారమే ఓస్లోకు చేరుకున్నారు ఆయన .'పిటీవ'తో మాట్లాడుతూ ..'ఈ అవార్డును భారత్ లోని బాలలకు అంకితమిస్తున్నా.</p> <p>ఈ బహుమతి వారి కోసమేదేశ ప్రజల కోసం కూడా .' అని సంతోషం వ్యక్తం చేశారుభారత్ ., పాకిస్తాన్ల మధ్య శాంతి కొనసాగడానికి విశ్వాసం, స్నేహమే ముఖ్యమని ఓస్లోలో జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో సత్యార్థి, మలాలా అభిప్రాయపడ్డారుఇరుదేశాల ప్రధానుల చర్యల కన్నా . ప్రజల మధ్య సంబంధాలు మరింత ముఖ్యమని సత్యార్థి అన్నారకాగా ., భౌతిక, రసాయన, వైద్య, ఆర్థిక శాస్త్రాలు, సాహిత్యం విభాగాల్లో విజేతలుగా నిలిచిన మరో 11 మందికి స్వీడన్ లోని స్టాక్ హోమ్ లో జరిగే కార్యక్రమంలో నోబెల్ బహుమతులను అందజేయనున్నారునోబెల్ బహుమతిని నెలకొల్పిన ప్రఖ్యాత శాస్త్రవేత్త ఆల్ఫ్రెడ్ . నోబెల్ స్మారకార్థం ఆయన వర్ధంతి రోజైన డిసెంబరు10న 1901 నుంచి ఏటా ఈ అవార్డును ప్రధానం చేస్తున్నారు.</p>	 <p>మలాలా యూసఫ్ జాయ్ - 2014 - కైలాస్ సత్యార్థి</p>

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	స్వభాష	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. జంఘాలశాస్త్రీ సందేశ వాక్యాలు రాయండి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. కావ్య భాష, వ్యావహారిక భాష అంటే ఏమిటి? వీటి మధ్య భేదాలు రాయండి ?</p> <p>Q. జంఘాల శాస్త్రీ మంచి వక్త అని ఎలా చెప్పగలము ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> చిలక పలుకులు ----- సొంత వాక్యం రాయండి. ఆయన ఆంధ్రుడు. ఆయన కృష్ణ తీరమున పుట్టిన వాడు సంయుక్త వాక్యంగా రాయండి ? కవితా గ్రంథాలయనికి వెళ్ళి పుస్తకాలు తెచ్చింది ఇది ఏ తరహా వాక్యము రాయండి ? సరిగ్గా మందులు వాడితే జబ్బు తగ్గుతుంది ఇది ఏ తరహా వాక్యము రాయండి ? మాధవి ఉద్యోగం చేస్తూ చదువు కుంటోంది ఇది ఏ తరహా వాక్యము రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 2

తెలుగు భాష గొప్పదనం

<p>సి వేదవతి గారి పుస్తకం.'తెలుగువెలుగు-' లో మన భాష సౌందర్యాన్ని ఎందరో మహాకవులు తెలుగు భాష గొప్పతనాన్ని గూర్చి వివరించారు.</p>	
<p>వేయి ఏళ్ళుగా తెలుగుజాతి వేయి విధాలుగా పండించుకొన్న సజీవ భాష తెలుగు భాషఆంధ్రభాష అమృతం వంటిదన్నీ ., దేశ భాషలలో ఎన్నికను గడించినదనీ అనటానికి నిదర్శనం శ్రీకాకుళ శ్రీతం లో వెలసిన శ్రీ ఆంధ్ర మహావిష్ణువే స్వయంగా శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారికి స్వప్నంలో సాక్షాత్కరించి అన్న -</p> <p>- మాటలు</p> <p>" తెలుగదేల యన్న దేశంబు తెలుగేను దెలుగు వల్లభుండ దెలుగొకండ యెల్ల నృపులు గొలువ నెరుగవే బాసాడి దేశ భాషలందు దెలుగు లెస్స!"</p>	 <p>శ్రీకృష్ణదేవరాయలు</p>
<p>ఆంధ్ర మహావిష్ణువూ, క్రీడాభిరామకర్తా అనటమే కాదు, పాశ్చాత్య పండితులు సైతం తెలుగు భాషలోని తీపిదనాన్ని ప్రశంసించారుపదాల ఉచ్ఛారణలో . ఒక లాలిత్యంకలిగి, శ్రావ్యతా మాధుర్యంలో ప్రథమస్థానం వహిస్తుందని కల్వెల్ పండితుడు అన్న మాటలు ఇందుకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చును . Telugu is the Italian of the East - అనే ప్రశంస కూడా పాశ్చాత్య పండితులదేమాటలలోని అర్థం తెలియకపోయినీ ., వీనులక విందు కలిగించే ఒకానొక రమణీయకత తెలుగు భాషకు ఉన్నదని నిరూపితమవుతుంది .సంస్కృత పదభూయిష్టమైన కవిత్యమైనా, ధారాశుద్ధితో సాగిపోయే సరస పదజాలంతో కూడిన రచన నన్నయ విరచిత భారత భాగంసంస్కృతంలో వున్న మహాభారతాన్ని ., అందులోని నిరూపితార్థాన్ని సర్వజనులకు - అర్థమయ్యే విధంగా తెలుగులో వ్రాయమని రాజకులైకభూషణుడైన రాజరాజ నరేంద్రుడు కోరగా, నన్నయ అప్పటి వరకు గాసట బీసటగా ఉన్న తెలుగును సంస్కరించి భారతాంధ్రీకరణం ప్రారంభించి - , తెలగు కవితావిర్భావానికి మూలపురుషుడుగా ప్రఖ్యాతి పొందాడు.</p>	
<p>ఛందో బద్ధమైన కవిత్యంలోనూ ఇంత ధారాశుద్ధి పల్లె పదంలోనూ !పదబంధ మాధుర్యం - , పద్య బంధంలోనూ కూడా అందంగా అమిరే చక్కనైన భాష తెలుగు భాష .తెలుగు పలుకుబడిలోని ఒడుపులు, ఒయ్యారాలు సంతరించుకున్న పూర్వ, ఆధునిక కవుల రచనలు ఎన్నెన్నో ఉదహరించటానికి ఈ ! తెలుగులోని సరళమైన పదజాలం.సంక్షిప్త వ్యాసం చాలదు, పదలానిత్యం, సంగీతానికి సరిపోయి, గానానికి ఉపకరించిందిసుప్రసిద్ధ దాక్షిణాత్య . వాగ్గేయకారులంతా తెలుగు భాషను అభిమానించి, అందులోనే కృతులూ, పదములూ అల్లుకున్నారు- రాయప్రోలు వారి మాటలలో .</p>	
<p>అన్నమయ్య చిన్ననాటి నుండి ఆడిన మాట అమృతవాక్యంగా, పాడిన పాట పరమా కావ్యంగా !అమరిన వాడట -</p> <p>"పచ్చ కప్పురమె నూరి పసిడి గిన్నెల నింది తెచ్చి శిరసాదిగ ది నలది అచ్చెరు పడి చూడ, అందరి కన్నుల కింపై నిచ్చ మల్లె పూవుపలె నిటు తానుండే స్వామిని "</p> <p>గూర్చి ఎన్ని పదములో అందముగా అల్లినాడు అన్నమయ్య.</p>	
<p>ప్రతి పదంలోనూ రాగం, భావం, పొందికగా అమిరే విధంగా మువ్వ గోపాల పదాన్ని తెలుగు వాణికి అలంకారం చేశాడు శ్రీత్రయ్య.</p>	
<p>ఎన్నో భక్తిపరమైన కృతులను రచించి, దాక్షిణాత్య కర్నాటక సంగీతానికి తెలుగును సంగీత భాషగా తీర్చిదిద్దిన మహానీయుడు త్యాగయ్యస్వర సాహిత్య . ఆయన పలికినది తెలుగు .తమిళదేశంలో పుట్టి పెరిగినా త్యాగయ్య తెలుగువాడు .సమ్మేళనం అద్భుతంగా సృష్టించిన వాడు ఆయన పలుకు . అంటూ - "!"పలుకువేమి నా దైవమా రామ", అచ్చ తెలుగులో ఆత్మనివేదన చేసుకున్న త్యాగయ్య తెలుగుకు సంగీత సుభగత్వం సమకూర్చిన మహానీయుడు.</p>	
<p>సీతమ్మకు చింతాకు పతకం చేయించి పెట్టటమే కాక సీతమ్మకనూ, రామయ్యనూ ప్రతి తెలుగింటా తన పదాలతో ప్రతిష్ఠింపచేసిన వాడు రామదాసుగా వాసికెక్కిన చెంచెర్ల గోపన్నభక్త్యానేకంతో గానంలో భావం రంజితం చేసి ., మృదు మధురమైన పాటలు అల్లి పాడుకున్నాడు ఆయనరామచంద్రుడితో . మొరపెట్టుకున్నా, మాట్లాడినా, పోట్లాడినా, రామదాసు అచ్చ తెనుగునే వాడుకున్నాడు.అందుకే ఆయన పాట ప్రజా సంగీతమైంది .</p> <p>"ఏ తీరుగ నను దయ చూచెదవో ఇన వంశోత్తమ రామా!"</p> <p>అనే పాట తెలుగు నాట ఇంటింటా తమ దైవమైన రామచంద్రుడిని ఆర్తితో అభయం అడిగే పాట.</p>	

<p>ఏ విధమైన సాంప్రదాయక సాధనం లేకుండానే నిసర్గ సుందరమైన పద్య రచనతో ఎంతో ఆత్మజ్ఞానముతో కూడిన లోక సత్యాలను చెప్పినవాడు యోగి వేమననిజమైన ప్రజా కవిత్వం వేమన .దిఆట వెలదిలో అపూర్వమైన సత్యాలను ., నీతిని అందించిన తేట తెలుగు కవి ఆయన.</p> <p>"ఉప్పు కప్పురంబు నొక్క పోలిక నుండు జూడ జూడ రుచుల జూడ వేరు పురషులందు పుణ్య పురుషులు వేరయ్యా విశ్వదాభిరామ విసుర వేమ!"</p> <p>అనే పద్యం నోటినుండా చదువుకోని తెలుగు వాడు ఉండడమో! తెలుగలో కవులు -, రాజకవులు, కవయితులు, శతక కర్తలు, వాగ్గేయ కర్తలు, జానపద గేయకర్తలు, మరింకెంతోమంది తేనెలూరే తెలుగు పదాన్ని తమ సాహిత్యంలో సంగీతంలో .నిక్షిప్తం చేసి ధన్యులైనారు -</p>	
<p>దొరలు దోచలేరు దొంగ లేతుకపోరు బ్రాత్యజనము వచ్చి పంచుకోరు విశ్వవపర్ధనంబు విద్యాధనంబురా లలిత సుగుణజాల తెలుగుబాల.</p>	
<p>పానుగంటిపంతులుగారు శబ్దవైత్తలవలసినకవికందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు గద్యతిక్కనయేగాని .ఆంధ్రవచనరచనలో వీరేశలింగమే త్రొక్కిరి . వీరు .పానుగంటివారి రచన మణియొక విలక్షణమైనది .చిలకమర్రికవి పెద్దనవలూ రచయితేగాని యదియునువేజ్ .యావిషయము వేజు వ్యావహారికమునకు దగ్గరగజగనుండు గ్రాంథికము వ్రాయుదురుచెప్పినదే మార్చి మార్చి .ఆక్షేపణ భరితము .ప్రతిపదము పరిహాసగర్భితము . భంగ్యంతరముగా జెప్పుట వీరి రచనలోకొత్తదనము .అది పానుగంటికవి సొమ్ము .చదివినకొలదిని జడువుట కుత్సాహము పుట్టించు రచనమే రచనము . విషయము గప్పిపుచ్చకుండ, విసుగుపుట్టించకుండ వేలకొలది నిదర్శనముల జూపుచు వ్రాయుటలో బానుగంటి వారిదే పై చెయ్యిపాతకున కొకవిధమైన . యుత్సాహము చిత్తసంస్కృతి యావేశము గలిగింపజేయుట కీయన రచన ముచ్చటైనది.</p>	
<p>పాఠశాలలో ఉన్నప్పుడే పద్యాలు వ్రాయడం ప్రారంభించిన లక్ష్మీ నరసింహం ఎన్నో రచనలు చేశాడు. కీచక వధ ఆయన మొదటి నాటకం . తరువాత ద్రౌపదీ పరిణయం, గయోపాఖ్యానం, శ్రీరామ జననం, సీతా కళ్యాణం, పారిజాతాపహరణం వంటి నాటికలు రచించాడుఆయన వ్రాసిన . నవలలలో రామచంద్ర విజయం, హేమలత, అహల్యాబాయి, సుధా శరచ్చంద్రము ముఖ్యమైనవిసరస్వతి పత్రిక సంపాదకునిగా ఉన్నప్పుడు . సౌందర్య తిలక, పార్వతీ పరిణయం వ్రాశాడు.ఇంకా అనేక రచనలు చేశాడు .</p> <p>1908లో ఒక ప్రెస్ స్థాపించాడు .1916 లో మనోరమ, పత్రిక అనే పత్రిక స్థాపించాడుదీని ద్వారా . గణపతి, రాజరత్నము, రఘుకుల చరిత్ర (కాళిదాసు రచన రఘువంశానికి అనువాదం), సిద్ధార్థ చరిత్ర వంటివి ప్రచురించాడు.</p>	
<p>శ్రీశ్రీ చాలా చిన్న వయసులోనే తన రచనా వ్యాసంగాన్ని మొదలు పెట్టాడు తన .18 వ ఏట 1928 లో ఈ .అనే కావ్య సంపుటిని ప్రచురించాడు "ప్రథమ" తరువాతి కాలంలో సాంప్రదాయకమైన గ్రాంథిక శైలి .రచనను సాంప్రదాయ పద్ధతిలోనే రాసాడు, ఛందస్సు వంటి వాటిని పక్కన పెట్టి వాడుక భాషలో మాత్రా ఛందస్సులో కవిత్వం రాయడం ఇది - గురజాడ అడుగుజూడ అని ఆయన అన్నారు .మొదలు పెట్టి గొప్ప కావ్యాలను రచించాడు -</p> <p>1950 లో మహాప్రస్థానం కావ్యం మొదటిసారిగా ప్రచురితమైంది. మహాప్రస్థానం, జగన్నాథుని రథచక్రాలు, బాటసారి, భిక్షువర్షియసి మొదలైన కవితల సంపుటి అదిఆధునిక తె .లుగు సాహిత్యం లో ఈ కావ్యం అత్యున్నత స్థానంలో నిలిచి శ్రీశ్రీ ని మహాకవి చేసిందితరువాత మరోప్రస్థానం ., ఖడ్గ సృష్టి అనే కవితా సంకలనాలను, చరమరాత్రి అనే కథల సంపుటిని, రేడియో నాటికలు రచించాడుమహాప్రస్థానం వంటి గీతాలన్నీ మార్క్సిజం దృక్పథం తో . రాసినవే అయినా అవి రఝసీనాటికే మార్క్సిజం అనేది ఒకటుందని ఆయనకు తెలియదు.1981 లో లండన్ లో ప్రచురితమైన మహాప్రస్థానం శ్రీశ్రీ) స్వదస్తూరితో దీనిని ముద్రించారు, దానితో పాటు శ్రీశ్రీ పాడిన ఈ కావ్య గీతాల క్యాసెట్టును కూడా వెలువరించారుకు ముందుమాటలో ఆయన ఈ (అందు .విషయం స్వయం గా రాసాడులో ఇలా రాసాడు:</p> <p>"..ఈ వాస్తవాలన్నింటికీ నేను స్పందించినా, ఇలాంటి రచనలను 'సామాజిక వాస్తవికత ' అంటారనీ, దీని వెనుక దన్నుగా మార్క్సిజం అనే దార్శనికత ఒకటి ఉందనీ అప్పటికే నాకు తెలియదుఇప్పుడొక్కసారి వెనక్కు తిరిగి చూసుకుంటే ., మహాప్రస్థాన గీతాల లోని మార్క్సిస్టు స్ఫూర్తి, సామాజిక స్పృహ యాదృచ్ఛికాలు కావని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది".</p>	
<p>ఇలా ఎందరెందరో మహా కవులు రచయితలు తెలుగు భాష సౌందర్యాన్నికొందరిని మాత్రమే ఇక్కడ పేర్కొన్న మన భాష .గొప్పతనాన్ని అవిచ్ఛరించారు , వ్యాసానికి ఉపన్యాసానికి అన్నీ .గొప్పదనం చెప్పనలవి గానిదితరహా కవిత్వ విన్యాసములకు ఉపయుక్తమగు భాష మన తెలుగు భాష.</p>	

జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల

9వ తరగతి

2. ప్రాజెక్టు పని

తెలుగు

స్వభాష (పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహంగారు)

తెలుగుభాష గొప్పదనాన్ని వివరించే పద్యాలు :

1. తెలుగుదనమువంటి తీయందనము లేదు ;

తెలుగు కవులవంటి ఘనులు లేరు ;

తెలుగు తల్లి సాధుజన కల్పవల్లిరా

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

2. కలము చేతబట్టి కావ్యమ్ము రచించె

హలము చేతబట్టి పొలము దున్నె ;

కలము హలములందు ఘనుడురా 'పోతన్న'

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

3. భాగవతము వ్రాసె బమ్మెర పోతన్న

సహజ పాండితీ విశారదుండు ;

పలుకు పలుకులోన నొలికెరా ముత్యాలు

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

4. దొరలు దోచలేరు, దొంగ లెత్తుకపోరు,

భ్రాతృజనము వచ్చి పంచుకోరు ;

విశ్వవర్ధనంబు విద్యాధనంబురా

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

5. తెలుగ దేలయన్న దేశంబు తెలుగేను

తెలుగు వల్లభుండ తెలుగొకండ

ఎల్లనృపులు గొలువ నెఱుగవే బాసాడి

దేశభాషలందు తెలుగులెస్స.

6. అక్షరంబు వలయు కుక్షి జీవనులకు

నక్షరంబు జిహ్వ కిక్షు రసము

అక్షరంబు తన్ను రక్షించు గావున

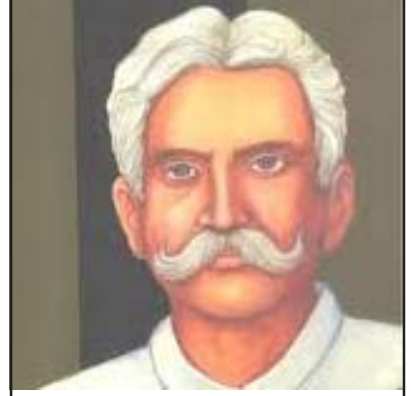
నక్షరంబు లోక రక్షితంబు.

7. బాసఁబలు పల్కు లుండెడి పగిది నొక్క

దేశమున బహుభాష లొత్తికొని యుండుఁ

బలుకు పలుకునఁగ్రొత్త యుజ్జ్వలత లొలయ

బాసబాసను నూత్న సంపత్తి వెలయు.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహం

జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	శివతాండవం	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. పాణిని వ్యాకరణం గొప్పదనం ఏమిటి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. శివతాండవం గేయ సారంశాన్ని సొంతమాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. ఈ పాఠంలోని అంచెప్రాసలను గుర్తించి పట్టిక / కవిత / గేయం సొంతంగా రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> పుష్పం అదే అర్థం వచ్చే పదాలను రాయండి. తేనేటీగ సంధి విడదీసి రాయండి ? మౌక్తికము వికృతి రాయండి ? లులనదేశ సంధిని గూర్చి వివరించండి ? సంభావన పూర్వ పద కర్మధారయ సమాసమును గూర్చి రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 3

జానపద కళారూపాలను గూర్చి రాయండి

శివతాండవం (రచయిత : 'సరస్వతీపుత్ర' పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు)

9వ తరగతి

4.ప్రాజెక్టుపని

తెలుగు

జానపద కళారూపాలు :

1.తోలుబొమ్మలాట : ఒకప్పుడు ప్రజలకు వినోదం కలిగించే జానపద కళల్లో మొదటపేర్కొనదగినది.

తోలుబొమ్మల తయారీ చాలా శ్రమతో కూడుకున్నపని.

వీటి తయారీకి జింక, లేడి, దుప్పి, మేక మొదలైన

జంతువుల తోళ్లను వాడతారు. రంగస్థలంపై పొడవాటి గుంజలపై తెల్లని వస్త్రాన్ని గట్టిగాలాగి కడతారు.

ఈ తెరను భూమినుండి నిలువుగా ఉండకుండా కొంచెం

ఏటవాలుగా కడతారు. తోలుబొమ్మల

ప్రతిబింబాలు సరిగా తెరపై పడడానికి తెరలోపల దీపాలను

ఏర్పాటుచేస్తారు. కావ్యాల్లో, పురాణాల్లో

వర్ణింపబడిన కథలు ప్రధానంగా ప్రదర్శిస్తారు. ప్రదర్శన సంబంధమైన కదలికలకు అనుగుణంగా ప్రధానగాయకుడు పాడుతూవుంటే, మిగిలినవారు వంతలుగా పాడతారు.

ప్రధానపాత్రలు - కేతిగాడు, బంగారక్క, జుట్టుపోలిగాడు.

2.బుర్రకథ :- తెలుగునాట జానపద వినోద గానప్రక్రియలలో

బుర్రకథ ఒకటి. కథకుని చేతిలో (సొరకాయ)బుర్ర ఆకారంలో ఉన్న వాయిద్యపరికరం వల్ల దీనికి 'బుర్రకథ' అని పేరు వచ్చింది.

ముగ్గురు ప్రదర్శకులతో నిర్వహించబడుతుంది. ఒకరు ప్రధానకథకుడు.

మరొకరు హాస్యగాడు. మూడవవ్యక్తి హాస్యగాని అతితెలివికి అడ్డుకట్ట

వేస్తుంటాడు. దేవతాకథలు, పౌరాణికాంశాలు, జానపదాలు, రాజకీయాలు కథాంశాలుగా ఉంటాయి.

3.హరికథ :-

హరిలీలలను చెప్పే కథలను

హరికథలు అంటారు.ఆదిభట్ల నారాయణదాసు

గారు హరికథాపితామహుడిగా పేరుగాంచారు.

నారదుణ్ణి మొదటి హరిదాసని అంటారు.హరికథ

వేదాలనుండి పుట్టిందని కొందరు భావిస్తారు.

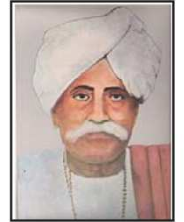
4.ఒగ్గుకథ : తెలంగాణా ప్రాంతంలో బాగా ప్రాచుర్యంలో

ఉన్న జానపదకళ. "ఒగ్గు" వాయిద్యపరికరం. ఈ కథ

చెప్పడంలో ఈ పరికరం ప్రధానసాధనం. దీనిలో

4నుండి ఆరుగురు వరకూ సభ్యులుంటారు. ఎక్కువగా

శైవమత కార్యక్రమాల్లో ఈ కథకులు పాల్గొంటారు.

ఆదిభట్ల నారాయణదాసు

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	ప్రేరణ	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. ప్రేరణ అనే పాఠం పేరు వినగానే నీకేమని పించింది. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. అబ్దుల్ కలాం విద్యాభ్యాసం ఎలా సాగిందో మీ సొంత మాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. వివేకం లేని విజ్ఞానం శూన్యం ఎలాగో రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <p>1. జిజ్ఞాసువు ----- సొంత వాక్యం రాయండి.</p> <p>2. ఉపాధ్యాయుడు వికృతి రాయండి ?</p> <p>3. అబ్దుల్ కలాం గూర్చి మిత్రునికి లేఖ రాయండి ?</p>			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 4
మీకు నచ్చిన శాస్త్రవేత్తలను గూర్చి వివరించండి

5. ప్రేరణ

9వ తరగతి

తెలుగు

ప్రాజెక్టుపని

శాస్త్రవేత్తలు

1. అలెగ్జాండర్ గ్రాహం బెల్ అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞుడు. 1876లో టెలిఫోన్ కనిపెట్టాడు.

జననం : 03-03-1847,

మరణం : 02-08-1922

2. మార్కోని ఇటలీ దేశస్థుడు. 1895లో రేడియో కనిపెట్టాడు.

జననం : 25-04-1874

మరణం : 20-07-1937

3. రైట్ బ్రదర్స్ అమెరికా దేశస్థులు. 1903లో విమానాన్ని కనిపెట్టారు.

1. ఆర్విల్ రైట్

2. విల్బర్ రైట్

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం :	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	పద్య రత్నాలు	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన -5M</p> <p>Q. భద్ర గిరి పై కొలువైన స్వామి అంతే ఎవరు. అయినను కవి ఏమని వర్ణించాడు?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. పవి పుష్పంబగు పద్యభావాన్ని సోతమాటలలో రాయండి?</p> <p>Q. నీజమైన భక్తునికి ఉండదగిన లక్షణాలను రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు -5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. గజసాన్నం సోతవాక్యం రాయండి. 2. మధు వ్రతం వ్యుత్పత్తిని రాయండి? 3. తురంగము పర్యాయపదమును రాయండి ? 4. ధానాఢ్యుడు సంధిని గూర్చి వివరించండి? 5. తమస్సు నానార్థములు రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 5 నీతి పద్యాలను ఐందింటికి పద్యభావములను రాయండి.

భాషా కార్యకలాపాలు/ ప్రాజెక్టు పని - శతక పద్యాలు

పాఠశాల గ్రంథాలయంలో శతక పద్యాలున్న పుస్తకాలు తీసుకొని చదవండి. వాటిలో ఏదైనా అయిదు శతక పద్యాలను, వాటి భావాలను రాసి ప్రదర్శించండి.

1. వేమన శతకం ఆ.వె. పట్టుబట్టరాదు పట్టి విడువరాదు
పట్టినేని బిగియఁ బట్టవలయు
బట్టివిడుటకన్న బరగఁజచ్చుట మేలు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

భావం: ఏ పన్నెనా చేయాలని ఆలోచనవస్తే అది పూర్తయ్యే వరకు వదలకూడదు. పట్టిన పట్టు వదలడం కంటే ప్రాణం వదలడం మేలు.

2. సుమతీ శతకం ఆ. స్త్రీలయెడ వాడులాడకు,
బాలురతోఁ జలిమిజేసి భాషింపకుమీ,
మేలైన గుణము విడువకు
ఏలినపతి నింద సేయకెన్నడు సుమతీ!

భావం: స్త్రీలతో మాట్లాడుతూ గొడవలకు దిగకూడదు. తెలిసీ తెలియని వయసున్న వారితో స్నేహం చేసి అన్ని విషయాల గురించి చర్చించరాదు. స్వచ్ఛమైన గుణాన్ని ఎప్పటికీ విడిచిపెట్టకూడదు. యజమాని గురించి ఏ సమయంలోనూ చెడుగా మాట్లాడొద్దు.

3. భర్తహరి నీతి శతకం కం. కందుకమువోలె సుజనుఁడు
గ్రిందం బడి మగుడ మీఁదికిన్నె గయుఁ జుమీ
మందుఁడు మృత్పిండమువలెఁ
గ్రిందం బడి యడంగి యుండుఁగృహణత్వమునన్.

భావం: బంటి కింద పడి మళ్ళీ పైకెగిరిన విధంగానే దైవాన్ని నమ్మినవాడు హీనస్థితిని పొందినా తిరిగి వెంటనే ఉన్న తస్థితికి చేరుకుంటాడు. కానీ దైవాన్ని నమ్మనివాడు మట్టిముద్దలా కిందపడి హీనస్థితిలోనే ఉంటాడు.

4. భాస్కర శతకం ఉ. దానము చేయగోరిన వదాన్యున కీయగ శక్తి లేనిచో
నైన పరోపకారమునకై యొక దిక్కున దెచ్చియైన నీ
బూనును, మేఘుడంబుధికి పోయి జలంబులదెచ్చియాయడే
వాన, సమస్త జీవులకు వాంఛితమింపెసలార భాస్కరా!

భావం: ఓ సూర్యుడా! దానగుణం కలవాడు తన దగ్గర నొమ్ము లేకపోయినా దానం చేయడానికి ఎక్కడి నుంచైనా తెచ్చి దానం చేస్తాడు. సముద్రం వద్దకు వెళ్లి, మేఘుడు నీటిని తెచ్చి జీవరాశికి వానగా ఇవ్వడం లేదా!

5. కుమార శతకం క. ఆచార్యున కెదిరింపకు
బ్రోచిన దొర నింద సేయ బోకుము కార్యా
లోచనము లొంటిఁజేయకు
మాచారము విడువఁబోకుమయ్య కుమారా!

భావం: ఓ కుమారా! చదువు చెప్పే గురువు మాటకు ఎదురు చెప్పుకు. పోషించే యజమానిని నిందించకు. ఒంటరిగా అనేక విధాలుగా ఆలోచనలు చేయకు. మంచి నడవడికను వదిలిపెట్టకు. ఇలా చేయడం వల్ల నీకు ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. అందరూ నిన్ను అనుసరిస్తారు.

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల -	ప్రబోధము	- విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. “స్త్రీల విద్యాభివృద్ధికి బాల్యవివాహములు ప్రతిబంధకములు” మీ అభిప్రాయం రాయండి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. స్త్రీ విద్య అవసరకతను వివరించండి ?</p> <p>Q. సరస్వతీ ప్రసన్నత అంటే ఏమిటి ? అది ఎప్పుడు లభిస్తుంది. ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. విదుషీమణి ----- సొంత వాక్యం రాయండి. 2. లక్ష్మీ వికృతి రాయండి ? 3. పురము నానార్థములను రాయండి ? 4. పద్మాది సంధిని గూర్చి సోదాహరణముగా రాయండి. ? 5. “విద్యా సంఘాలలో స్త్రీలు సభ్యురాండ్రుగా నీయమింప బడ్డారు” కర్తరీ వాక్యం రాయండి. 			

ప్రాజెక్టు పని 6 :

Q. వివిధరంగాలలో ప్రసిద్ధులైన స్త్రీలను ఒక పట్టికగా రాయండి ?

నెం	ప్రసిద్ధ మహిళలు	వివరములు	నెం	ప్రసిద్ధ మహిళలు	వివరములు
1	 సైనా నెహ్యల్	జన్మనామం : సైనా నెహ్యల్ - క్రీడాకారిణి జననం 17 మార్చి 1990 (వయస్సు: 26 సంవత్సరాలు) థిందార్, హిస్సార్ జిల్లా, హర్యానా నివాసము హైదరాబాదు, telangana ఎత్తు 1.65 మీ (5 అడుగులు 5 in) బరువు 60 kg (130 lb) దేశం భారతదేశం	6	 దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్	జననం జూలై 15, 1909 రాజమండ్రి మరణం మే 9, 1981 వృత్తి న్యాయవాది, సంఘసేవ ప్రసిద్ధి ఆంధ్ర మహిళా సభ మతం హిందూమతం భార్య / భర్త సి.డి.దేశ్ముఖ్ తండ్రి రామారావు తల్లి కృష్ణవేణమ్మ
2	 సులోచనారాణి - నవలా	యద్దనపూడి సులోచనారాణి - రచయిత జననం కాజా, కృష్ణా జిల్లా, [ఆంధ్రప్రదేశ్] వృత్తి నవలా రచయిత్రి జాతీయత భారతీయురాలు కాలము 1970-ఇప్పటివరకు రచనా శైలి శృంగారం, నాటకం, నవలా	7	 లతా మంగేష్కర్	జన్మనామం లతా మంగేష్కర్ జననం సెప్టెంబరు 28, 1929 (వయస్సు: 86 సంవత్సరాలు) ఇండోర్, మధ్యప్రదేశ్ ప్రాంతము మహారాష్ట్ర సంగీత రీతి హిందీ సినిమా రంగం హిందీ సినీ సంగీతం, భారతీయ శాస్త్రీయ సంగీతము వృత్తి గాయని వాయిద్యం నేపథ్య గాయని క్రియాశీలక సంవత్సరాలు 1942 - ప్రస్తుతము
3	 కోనేరు హంపి	పూర్తిపేరు కోనేరు హంపి - క్రీడాకారిణి దేశం భారతదేశం టైటిల్ గ్రాండ్ మాస్టర్ FIDE rating 2612 (అక్టోబరు 2007 FIDE రేటింగు ప్రకారం మహిళలలో రెండవ స్థానంలో ఉంది) పీక్ రేటింగ్ 2612 (జనవరి 2008)	8	 కరణం మల్లేశ్వరి	జననం కరణం మల్లేశ్వరి జూన్ 1, 1975 (వయస్సు: 41 సంవత్సరాలు)/ 1975, జూన్ 1 శ్రీకాకుళం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నివాస ప్రాంతం యమునా నగర్, హర్యానా ప్రసిద్ధి India ఒలింపిక్ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ మతం హిందూ మతము
4	 తురగా జానకీరాణి	జననం తురగా జానకీరాణి - రచయిత ఆగష్టు 31, 1936 కృష్ణాజిల్లా, కోడూరు మండలం, మందపాకల గ్రామం మరణం అక్టోబరు 15, 2014 హైదరాబాదు, telangana ఇతర పేర్లు రేడియో అక్కయ్య భార్య / భర్త తురగా కృష్ణమోహన్	9	 ఇందిరా గాంధీ	భారత ప్రధానమంత్రి పదవిలో 14 జనవరి 1980 - 31 అక్టోబరు 1984 రాష్ట్రపతి నీలం సంజీవరెడ్డి జ్ఞానీ జైల్ సింగ్ మునుపు చౌధరి చరణ్ సింగ్ తరువాత రాజీవ్ గాంధీ పదవిలో 24 జనవరి 1966 - 24 మార్చి 1977
5	 సునీతా విలియమ్స్	సునీతా విలియమ్స్ నాసా వ్యోమగామి జాతీయత అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు Euclid, Ohio ప్రస్తుతం Active జననం సెప్టెంబరు 19, 1965 (వయస్సు: 50 సంవత్సరాలు) ఇతర వృత్తులు ఫైలట్ ర్యాంక్ Commander, USN అంతరిక్షంలో గడిపిన కాలం 194d 18h 02m	10	 శకుంతలాదేవి	జననం శకుంతలా దేవి నవంబరు 4, 1929 బెంగళూరు, ఇండియా మరణం ఏప్రిల్ 21 2013 (వయసు 83) బెంగళూరు, కర్ణాటక, భారత దేశం మరణ కారణము గుండెపోటు జాతీయత భారతీయురాలు ఇతర పేర్లు Human computer మానవ గణన యంత్రం వృత్తి గణిత శాస్త్రవేత్త, జ్యోతిష శాస్త్రవేత్త

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం: 9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల - విశాఖజిల్లా.	చూడడమనే కళ -	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. శ్రద్ధ చూపడం అంటే ఏమిటి ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. జీవితంలో క్రమ శిక్షణ ఎంతో అవసరం ఎందుకో రాయండి ?</p> <p>Q. పరిశీలనకు ప్రజ్ఞకు గల సంబంధాన్ని రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <p>1. ప్రపంచ శాంతి అవశ్యకతను గూర్చి ఒక కరపత్రమును తీయారుచేయండి.</p> <p>2. మీ మిత్రుడు చేసిన కళాఖండాలను ప్రశంసిస్తూ లేఖ రాయండి.</p>		

ప్రాజెక్టు పని 7 :

Q. మన చూట్టు ఉండే ప్రతి ప్రాణిలో ఎదో ఒక గొప్పదనం ఉంటుంది. మీరు చూసిన పక్షులు, జంతువుల లక్షణాలను

ప్రత్యేకతలను పట్టిక రూపంలో రాయండి. ?

		పక్షులు జంతువుల లక్షణాలను ,ప్రత్యేకతలను
1		అవు శాకాహారి జంతువు. ఇది కేవలం పచ్చిగడ్డి లేదా ఎండుగడ్డి, చిట్టు, తవుడు , లేదా మొక్కలకు సంబంధించిన ఎటువంటి ఆహారాన్ని భుజిస్తుంది. అవులు మరియు ఎద్దులు వ్యవసాయంలో రైతులకు ఎంతో సహాయకారిగా ఉంటాయి. అవులు పాలు ఇస్తే ఎద్దులు పొలం దున్నటానికి పాయపడతాయి. అందుకనే వాటికి కృతజ్ఞతలు తెలుపటానికి సంక్రాంతి పండుగ ఆఖరి రోజును కనుమను వాటికోసమే ప్రత్యేకించారు.
2		గడ్డ లేదా గడ్డ (ఆంగ్లం Eagle; సంస్కృతం: గృధ్రము) ఒకరకమైన పక్షులు. ఇవి ఫాల్కన్ ఫార్మిస్ క్రమంలో ఏకీపెట్రీడ్ కుటుంబానికి చెందినవి. ఎంత ఎత్తున ఎగురు చున్న తనకు గల సూక్ష్మ దృష్టితో భూతలమున గల అహరమును గ్రహింపగలదు.
3		పాములు లేదా సర్పాలు (ఆంగ్లం: Snakes) పొడవుగా, పొలుసులు కలిగి, కాళ్ళులేని, భూచరాలైన సరీసృపాలు. ఇంతవరకు పాములలో 2,900 జాతులను గుర్తించారు. ఇవి అంటార్కిటికాలో మినహా ప్రపంచమంతటా విస్తరించి ఉన్నాయి. ఇందులో చాలా వరకు విషపూరితం కావు. మొత్తం ఇరవై కుటుంబాలలో మూడింటికి చెందినవి మాత్రమే హానికరమైనవి. పాములకు చెవులు ఉండవు. పాశ్చాత్య సాంప్రదాయాలలో పాముల్ని కుద్రమైనవిగా భావిస్తారు. కానీ భారతదేశంలో, హిందువులు పాముల్ని నాగ దేవతలుగా పుజిస్తారు. పాములు క్రెటేషియస్ కాలం అనగా 150 మిలియన్ సంవత్సరాల పూర్వం బల్లల నుండి పరిణామం చెందినట్లు భావిస్తారు. సర్పాలకు సంబంధించిన విజ్ఞానాన్ని 'సర్పెంటాలజీ' లేదా 'ఒఫియాలజీ' అంటారు.
4		కోడి లేదా కుక్కుటము ఒక రకమైన పక్షులు. వీటిలో మగ కోడిని 'కోడిపుంజు' మరియు ఆడ కోడిని 'కోడిపెట్ట' అని వ్యవహరిస్తారు. కోళ్ళల్లో అనేక రకాల జాతులు కలవు. అవి నాటు కోళ్ళు; ఇళ్ళలో పెంచు దేశివాళి రకాలు. గుడ్డు పెట్టుటకై తప్పని సరిగా మగకోడితో సంపర్కం అవసరం. నాటు/దేశివాళి కోడి గుడ్డు పునరుత్పత్తికై కలిగివుండును (గుడ్డును పొదగిన పిల్లలు వచ్చును) ఫారంకోళ్ళు=గుడ్డు ఉత్పత్తికై పెంచు సంకరజాతి కోళ్ళు. వయస్సుకు వచ్చిన తరువాత మగకోడితో సంపర్కం అవసరం లేకుండా గుడ్డు పెట్టును. ఈ గుడ్డుకు పునరుత్పత్తి కక్కి లేదు. బ్రాయిలర్=ప్రత్యేకంగా మాంసం కై పెంచు కోళ్ళు. వీటి ఎముకలు చాలా మృదువుగా వుండును.
5		చేపలు లేదా మత్స్యాలు మంచినీటిలో, ఉప్పునీటిలో జీవిస్తూ 25,000 జాతులు ఉన్నాయి. చేపలను వాటి శ్వాసా అవయవాల అమరికను బట్టి "1. ఊపిరితిత్తుల చేపలు, 2. మొప్పల చేపలు అని రెండు రకాలుగా విభజించ వచ్చును. చేపల ఆహారపు అలవాటు ను బట్టి 1. సర్వభక్షకచేపలు, 2. శాకాహారపు చేపలు, 3. మాంసాహారపు(స్వజాతి భక్షక)చేపలు అని గుర్తించ వచ్చును. అదే విధముగా అవి నివసించే అలవాటును అనుసరించి 1. మంచినీటిచేపలు 2. ఉప్పునీటి చేపలు అనిచెప్పవచ్చును. చేపలు మానవఆహారముగా అత్యధిక ప్రాధాన్యతను కలిగిఉన్నాయి. అత్యధికచిన్న చేప 0.25 సెంటి. మీ. ఉంటే పెద్దచేప 2 మీ. కంటే ఎక్కువ పొడవుగా ఉంటాయి. డయోడాన్ అనే చేప అత్యంత విష పూరిత మైనది. ఇది సముద్రజలాలలోనే నివశిస్తుంది. చేపలన్నీ మానవఆహారముగా వినియోగ మవుతున్నాయి. చేపలను 1. ఆనందానికి, ఆహ్లాదకరానికి గాజు తోట్లలో పెంచు పద్ధతిని 2. ఆహారానికై చెరువులలో పెంపకము చేయు పద్ధతిని, 3. సముద్రము, నదులు. కాలువలలో పంజరాలలో (cage culture) పెంచు పద్ధతులను శాస్త్రీయ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానముతో పెంపొందించారు. (డా. చిప్పగిరి). మానవ ఆహారముగా వినియోగించు చేపలు, రొయ్యలు, నామలు, ముత్యాలు, ఆలిచిప్పల పెంపకమును" జలవ్యవసాయము -Aquaculture" అంటారు (Aquaculture in India- C. Gnaneswar and C. Sudhakar-1997). చేపల మాంసము తెల్లనికండరాలతో, విటమిన్-A, D, E, K లతో, రుచికరమైన, బలవర్ధకమైన, క్రొవ్యుపదార్థములు తక్కువగా కలిగిన, సులభముగా జీర్ణమయే మాంసవ ఆహారము. నదులు, సముద్రాలు, కాలువలు, సరస్సుల నుండి చేపలను పట్టి తేవటముతో పాటు వాటి పిల్లలను ఉత్పత్తి చేసి, కృత్రిమముగా శాస్త్రీయ పద్ధతులలో పెంపకము చేస్తున్నాడు (చేపలపెంపకము- చిప్పగిరిజ్ఞానేశ్వర్)చేపలపెంపకమును ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము నందు దాదాపు 6లక్షల ఎకరాలలో చేపట్టారు.
6		

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	బ్రతుకు పుస్తకం	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. గ్రంథాలు పుస్తకాలు ఎలా ఉండాలో రచయిత్రి తెలియజేసింది. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. హేతువాదులు ప్రశ్నించే విషయాలు ఎలాంటివై ఉంటాయి ?</p> <p>Q. మంచిపుస్తకానికి ఉండవలసిన నాలుగు లక్షణాలను రాయండి. ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <p>1. పటాపంచలైపోయింది ----- సొంత వాక్యం రాయండి.</p> <p>2. గురజాడ వారి దేశ భక్తి గేయం సమీక్ష చేసి రాయండి ?</p>			

ప్రాజ్ఞకు పని 8 :

Q. పుస్తకాలకు ముందుమాట లేదా పీఠిక ఎలా ఉండాలి? ఉహించి రాయండి ?

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెం : 9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల -	భూమి పుత్రుడు - విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. పాఠం లోని జాతీయాలను సామెతలను గూర్తించి వివరించండి?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ - 10M</p> <p>Q. కర్ణకుని గొప్పతనాన్ని- రైతే దేశానికి వెన్నెముక అని ఎలా చెప్పగలవు? .</p> <p>Q. జిల్లా వ్యయసాయ శాఖాధికారికి రైతు అవసరాలకై లేఖ రాయండి? .</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> హాళికుడుసొంత వాక్యం ----- రాయండి. విజ్ఞానము వికృతి రాయండి? తేటగీతి పద్య లక్షణాలను రాయండి ? గుణసంధిని సంధిని గూర్చి సోదాహరణముగా రాయండి .? చిటికెల పందెళ్ళు సమాసమును----- రాయండి. 		

ప్రాజెక్టు పని 9 :

Q. ఓ ఆదర్శ రైతును ఇంటర్వ్యూ చేసి వివరాలు రాయండి ?

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు:	నెం:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	ధర్మ దీక్ష	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. ధర్మదీక్ష కథను మీ సొంతమాటల్లో రాయండి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ -10M</p> <p>Q. నందగోపుడు ఆరాట పడడానికి కారణం ఏమిటి. ?</p> <p>Q. అష్టాంగ ధర్మ ప్రవచనాలు అంటే ఏమిటి? అవి ఎవరు చెప్పారు. ?</p> <p>3. వ్యాకరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. నకనకలాడు ----- సొంత వాక్యం రాయండి. 2. గోధుళి వేళ అర్థం రాయండి ? 3. ఒకే ఒక ఆవు తిరిగి రాలేదు. వ్యతిరేక వాక్యం రాయండి ? 4. నవనాడులు ----- సమాసం రాయండి రాయండి. ? 5. ఉపమాలంకారము సోదాహరణముగా రాయండి. 			

ప్రాజెక్టు పని 10 : పశువుల , జంతువుల ఫోటోలను సేకరించి పదర్శించండి.

Sl.No	English/ Telugu	Picture			
1	Ape Toka leni Kothi (తోక లేని కోతి)		2	Armadillo Armadillo (అర్మడిల్లో)	
3	Ass/Donkey Gadidha (గాడిద)		4	Adder ChinnaVishaSarpam (చిన్న విష సర్పం)	
5	Alligator Musali (మొసలి)		6	Angora cat Nalla pilli (నల్ల పిల్లి)	
7	Ant Cheema (చీమ)		8	Antelope Oka rakamina koti (ఒక రకమైన కోతి)	
9	Baboon Kukka vale vunde kothi (కుక్క వలె వుండే కోతి)		10	Bandicoot Pandikokku (పందికొక్కు)	
11	Badger Chinna eluka (చిన్న ఎలుక)		12	Bear Elugabanti (ఎలుగుబంటి)	
13	Beaver Oodatha (ఊడత)		14	Bitch Adakukka (ఆడకుక్క)	
15	Bison/ Bull/ Ox Eddu (ఎడ్డు)		16	Boar Maga pandi మగ పంది)	
17	Buffalo Geda, dunna (గేద)		18	Bullock Gitta (గిత్త)	
19	Buck Lady (లేడీ)		20	Cat Pilli (పిల్లి)	
21	Calf Avu dooda (ఆవు దూడ)		22	Camel/Dromedary Onte (ఒంటె)	

23	Puma/Cheetah/Leo pard / Chiruta puli (చిరుత పులి)		24	Chimpanzee Chimpanzee చింపాంజీ	
25	Civet Punugu pilli (పునుగు పిల్లి)		26	Cow Aavu (ఆవు)	
27	Cougar Puli (పులి)		28	Crocodile Mosali (మొసలి)	
29	Dog Kukka (కుక్క)		31	Deer/Stag Jinka (జింక)	
32	Elephant Enugu (ఎనుగు)		33	Fox Nakka (నక్క)	
34	Goat Meka (మేక)		35	Giraffe Giraffe (జీరఫీ)	
36	Guinea – pig China pandi (చిన్న పంది)		37	Grey hound/hound /Mongrel Veta kukka (వేట కుక్క)	
38	Hare/rabbit kundelu (కుందేలు)		39	Horse guram గుర్రం)	
40	Hippopotamus Hippopotamus (హిప్పోటమస్)		41	Hog Eddu pandi (ఎడ్డు పంది)	
42	Hyena Shivangi (శివంగి)		43	Jackal Gunta nakka (గుంట నక్క)	
44	Jaguar Jaguar puli (జాగ్వర్ పులి)		45	Kangaroo Kangaroo (కంగారు)	
46	Lion Simham సింహం		47	Lynx Adavi pilli (అడవి పిల్లి)	

48	Mongoose Mungisa (ముంగిస)		49	Monkey Kothi (కోతి)	
50	Mouse Chitti eluka చిట్టి ఎలుక		51	Mule Kanchara gadidha కంచర గాడిద	
51	Musk deer Kasturi mrugam		52	Molecricks Kummari mrugam కుమ్మరి పురుగు	
53	Panther Chirutha puli lantidi చిరుత పులి లాంటిది		54	Pig Oora pandi (ఊర పంది)	
55	Porcupine Mulla pandi (ముళ్ళ పంది)		56	Ram Pottelu (పొట్టేళ్ళు)	
57	Rat Eluka (ఎలుక)		58	Rhinoceros Kadga mrugam (ఖడ్గ మృగం)	
59	Sheep Gorre (గొర్రె)		60	Sloth Devanga pilli (దేవాంగ పిల్లి)	
61	Squirrel Oodatha (ఉడత)		62	Swine Pandi (పంది)	
63	Tiger Puli (పులి)		64	Turtle Thabelu (తాబేలు)	
65	Wolf Thodelu (తోడేలు)		66	Yak Jadala barre జడల బర్రె	
67	Zebra Charala gurram (చారల గుర్రం)				